

BOGOLJUB



Izhaja zvečer vauk drugi in
četril četrtek meseca.
Ako je ta dan praznik, izide
dan poprej. Cena mu je 1 K
44 h na leto. Na Nemško 1 K
70 h, v Ameriko 2 K 20 h.

Cerkveni
list



za
slovensko
ljudstvo

Spisi in dopisi se pošiljajo:
Uredništvu „Bogoljuba“
Ljubljana, Semeniške ulice,
št. 2. Naročnina pa: Uprav-
ništvu „Bogoljuba“, Ljub-
ljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Štev. 7.

V Ljubljani, dné 9. aprila 1903.

Leto I.

Slovenci na tujem.

V zadnji številki našega lista smo izrekli željo, da bi se sveže, živo in veselo versko življenje, ki se je zadnja leta unelo med nami, razširilo po vseh slovenskih pokrajinah, do zadnje župnije, v kateri se glasi še slovenska beseda. Zato smo tudi priporočili naš list v razširjanje; ne zato, ker je naš, in ne zaradi njegovega popirja in oblike, marveč zaradi visokega namena, katerega služi, in ki je: razširjati in utrjevati kraljestvo božje, pospeševati verski preporod med Slovenci. Kolikor dalje listič še razširi, toliko dalje in globočje bodo prodrle njegove ideje, nameni njegovi. In za te se nam gre! V tem oziru smo že in se bomo poskrbeli, da se bo naš listič bral ne le na Koroškem in Primorskem — na Štajerskem je že itak precej razširjen — ampak celó na ogerskem in beneškem Slovenskem. S tem bo dvojen lep namen dosežen: Ti od nas po državnih mejah ločeni Slovenci bodo ostali s svojimi rojaki, z nami drugimi Slovenci, v duševni zvezi, drugič pa se bodo tudi unemali za bogoljubno življenje.

Toda naša domovina, kakor je majhna, tako je tudi siromašna, in ne more dobro preživiti vseh svojih sinov. In zato mnogi naši rojaki zapuščajo svoj dom in gredo po svetu s trebuhom za kruhom. Razkropljeni so skoro po vsem svetu. Nekaj jih je

na nemškem Štajerskem, zlasti mnogo jih je v „nemškem“ Gradcu (okolo 10.000!), v tovarnah v Gratweinu ne daleč od Gradca in v Gradkornu, odkoder danes objavljamo en dopis, in v Ljubnu (Leoben), kjer delajo v rudokopu. Nekaj jih je na Dunaju, nekaj tudi na Tirolskem, in posamezniki so semtertja raztreseni po Avstriji. Nekaj jih gre na slovanski jug, na Hrvaško, v Bosno, Srbijo, Bolgarijo in Rumunijo, kjer delajo po gozdih. Mnogo tisoč jih je na Nemškem, v Vestfaliji, v ondotnih velikih rudokopih in tovarnah. Nekateri jo pa udarijo kar čez morje, in tako imamo Slovence v Afriki v Aleksandriji (morda kakih 4000), v Severni Ameriki in v Braziliji, veliki državi Južne Amerike, kamor zahaja — kolikor nam znano — doslej vsaj po en izvod „Domoljuba“ in „Bogoljuba“. Največ seveda jih je v Severni Ameriki; celih stotisoč in morda še nekaj več. Kakor Slovencev tako je v Ameriki tudi zelo mnogo naših bratov Hrvatov, in vsak teden, bi rekel, se nove trume usipajo tja. Samo l. 1898. se je preselilo v Ameriko celih 17.000 Hrvatov.

Iščoč si pa telesnega kruha tam daleč po svetu, naši rojaki pre-mnogokrat — stradajo duševnega. Nimajo duhovnikov, ki bi razumeli njih jezik, ne slišijo nikdar božje besede v svojem jeziku, se ne morejo spovedati, in bogvé, če mnogi tudi — neprevideni ne umirajo!?

Zato mi obžalujemo, globoko obžalujemo, da Slovenci tako hité in silijo v tujino; iz dvojnega obzira obžalujemo: domoljubnega in verskega.

Domoljubnega! Ti Slovenci, ki gredo med tuje narode in se ne mislijo več vrniti v domovino, se nam bodo kot Slovenci popolnoma izgubili. Oče in mati morda še ne znata nemški, angleški; njih otroci, ki v šoli slišijo le nemško in angleško, se že sramujejo slovensko govoriti; in otroci teh že ne bodo več znali slovenščine. Kar jih je na Nemškem, se bodo ponemčili, in oni, ki so v Ameriki, bodo v kratkem celi Angleži. Nas Slovencev je že itak malo, tuji večji narodi nas obdajajo od vseh strani, izpodrivajo nas v naši domovini sami ter se vedno bolj zarivajo in zalezajo v našo rodno zemljo. Sedaj pa še toliko naših zapušča svoj dom, in hité na tuje, kjer se bodo vtopili v nemškem in angleškem morju. Naša ljuba domovina pa se pri tem vedno bolj krči in slabí, kakor teló, ki mu odteka kri... Zato le z bridkostjo gledamo, kako se naši ljudje trumoma usipljejo iz domovine v tujino.

Kljub temu seveda ne moremo nekatere braniti od doma, ker jih sila žene ven v široki svet. A drugim, pa se nam zdi, bi ne bilo potreba zapuščati doma in bi mogli tudi doma izhajati, ko bi hoteli. Morda ni vselej sila, ampak časih tudi drugi vzroki: zapravljivost, lahkomišelnost, prevelika želja po dobičku, po bogastvu, po uživanju, po novotarijah jih mnogo izpelje v tuji svet. Znana je beseda, ki so jo večkrat že izrekli izseljenci sami: tukaj jém vsak dan meso, ko bi pa doma tako delal, bi ga lahko jedel vsak dan dvakrat. Ne pišemo tega, kakor da bi jim ne privoščili zaslužka,

tudi bogastva jim privoščimo, ampak pišemo zato, ker se bojimo, da pri tem, ko oni iščejo svojega dobička, se nam sami — dvakrat ne izgubé: v narodnem in verskem oziru. Zato bi želeli, da tisti, ki na vsak način hočejo ali morajo na tuje, naj si le tam prav veliko denarja naberejo, potem naj pa pridejo domú, in si s tujim denarjem svoj dom popravijo, svoji družini pomagajo in s tem kolikor toliko tudi domovini sploh koristijo.

Še mnogo osodnejše nasledke ima pa izseljevanje v verskem oziru. No, mnogi izseljenci tudi v tujini ostanejo zvesti sveti veri, v kateri so bili doma poučeni, živé lepo, vzgledno krščansko; a zopet mnogi drugi se pa kakor v narodnem tako tudi v verskem oziru popolnoma izgubé. In to ni čudno, če pomislimo, koliko hudega vidijo in slišijo po svetu! Zato mnogi zapadejo brezbožni socialni demokraciji, sovražijo cerkev in vse, kar je božjega, živé v grdem divjem zakonu, dolga leta ne gredó nič k spovedi, in nekateri tako tudi — umrjó. To je druga še veliko bolj žalostna, osodopolna, nenadomestljiva izguba...

Ta druga slaba plat izseljevanja na tuje mora bogoljuba posebno skrbeti in boleti. Zato smo že v 1. številki našega lista pisali: Bilo bi posebno koristno, ko bi se mogel naš listič razširiti in udomačiti med Slovenci, ki bivajo daleč od doma v tujini. „Bogoljub“ bi se srečnega štel, če bi mogel tem zapuščenim rojakom kaj koristiti. Zanje bomo imeli posebno skrb.

Zvesti tej obljubi, hočemo res svojo pozornost posvečevati verskemu življenju naših po svetu razkropljenih rojakov. O tem še prihodnjič kaj več.

Velikonočna.

Zlato solnce, povej, povej,
Ali končalo si hujši dan,
Kot tisti petek na Golgati,
Ko je bil Jezus v grob dejan?

Solnce, ti si zaplakalo,
Tvoje oči je mrak obdal;
Bog je umrl, je odmevalo
Z grobov odprtih in strtih skal.

Zlato solnce, povej, povej,
Ali kdaj lepši je dan nastal,
Kot tisto jutro blaženo,
Ko je naš Jezus od mrtvih vstal?

Žarke najlepše razlilo si
V Arimatejcev rožni vrt.
Tam je bil Jezusov grob odprt,
Bila je zmagana črna smrt.

Zlato solnce, na svet poglej,
Žalosti poln je naš solzni dol.
Ali je kje, povej, povej,
Najti tolažbe za dušno bol?

Solnce, jaz vem za dušni lek,
Vsako še žalost mi je pregnal:
Verujem v Jezusa, ki je umrl,
Tretji dan pa od mrtvih vstal.

Sv. Janez Damaščan.

II.

Kalif je torej sv. Damaščanu odsekal roko. Ali glejte čudo! Ona, ki jo kličemo „pomoč kristijanov“, ki je zaščitnica nedolžnih, mu je na strani. „Mati prečudna“, katero je klical na pomoč, je storila čudež, da se je odsekana roka zopet prijela, kakor da bi ne bila nikdar odsekana.

Že preje je čutil v sebi Janez neko nagnenje do samostanskega življenja. Po tem čudežu pa je sklenil, svetu dati slovo in v samoti služiti edino Bogu. Razdeli torej svoje premoženje med uboge, oprostil svoje sužnje, ter se podá najprej na božjo pot v one kraje, katere je posvetil božji Zveličar s svojimi stopinjami in s svojo Krvjo. Končno pa vstopi v samostan svetega Saba blizu Jeruzalema, kjer so ga posvetili tudi v mašnika.

Vsem samostanskim sobratom je bil v lep zgled. Posebno dveh čednosti naj omenim, v katerih se je odlikoval. In ti sta: ponižnost in pokorščina. Najnižja hišna opravila, ki so sicer dolžnost neukih bratov-lajikov, je Janez opravljal z vidnim veseljem in jih je imenoval svoja. Kolika ponižnost! Drug dokaz: Pletel je med drugim tudi pletenice in jih prodajal v Damasku, torej v onem mestu, kjer je nekdanj opravljal visoko službo in užival veliko čast. Kajpada se je ljudem to zdelo čudno; pouličnjaki so ga celo zasramovali in zasmehovali. Slišati je moral marsikako pikro, kot: norec itd. Ali svetnik se za vse to ne zmeni. Je pač vedel, da Bogu služiti je — kraljevati; vedel, da kdor se ponižuje, bo povišan.

In kolika je bila njegova pokorščina! Na vsak migljaj predstojnikov je bil takoj pripravljen. Z vedrim licem je izpolnil vsak ukaz, tudi najtežjega. In nikdar niti vprašal ni, zakaj se mu to ali ono ukazuje. Zadosti mu je bilo vedeti, da mu veli predstojnik in storil je. Učil se je teh dveh čednosti od Jezusa, ki ga je tako ljubil, in od Marije, ki jo je posebno častil. Umril je okolo l. 754.

Dragi Slovenci! Posnemajte sv. Janeza Damaščana v imenovanih čednostih. Ponižnost je podlaga vsaki drugi čednosti. Nobene nimaš, če nimaš ponižnosti. — Pokorščina pa je njena hči. Kjer manjka prve, nedostaja i druge.

In ravno teh dveh nam je v našem oholem in razbrzdanem času tako potreba!

III.

Umril je sv. Janez Damaščan, saj smrt je delež vseh Adamovih otrok; toda njegov duh živi; živi v nebesih, kjer uživa pri Bogu večno blaženost; živi pa tudi na zemlji — v njegovih spisih. In teh je čuda veliko. Razdelimo jih lahko po vsebini v nabožne, v znanstveno bogoslovne in v apologetične t. j. take, ki naj bi branili sv. vero proti krivovercem. Kajti ne samo zoper sovražnike sv. podob, ampak tudi zoper druge krive učnike: akefale, monotelite in teopashite je branil sv. resnice. Kakor v nevezani, je bil mojster tudi v vezani besedi. Skratka, pet talentov, ki jih je imel, je vrlo porabil v božjo čast in si pridobil še pet drugih. Kakor pa je ljubil Boga in razširjal njegovo čast, braneč razodete

resnice, tako je ljubil tudi božje kraljestvo na zemlji, sv. cerkev, ter neustrašeno zagovarjal njene pravice. Iz njegovih spisov povzamemo, da je z različnimi besedami dokazoval prvaštvo sv. Petra med apostoli, kojega večkrat imenuje stebel sv. cerkve, nerazrušljivo skalo, učitelja in voditelja sveta.

Če že sicer dihaajo njegovi spisi odkritosrčno pobožnost, je to opaziti prav posebno tedaj, kadar piše o preblaženi Devici Mariji, katero je iskreno ljubil in častil.

A s čimer si je pridobil sv. Janez Damaščan največjo zaslugo, je pa to, da je prvi obravnaval vso bogoslovno vedo sistematično (t. j. v pravem redu) in tako pripravil in ugladil pot največjemu bogoslovcu, angelskemu učeniku, sv. Tomažu Akvinskemu, ki je tako krasno obdelal vse bogoslovje.

Sedaj uživa plačilo za svoje bogoljubje — tako, da je ne more popisati nobeno pero, noben jezik izgovoriti in nobenega človeka srce ne občutiti; Bog sam mu je preveliko plačilo. Pa tudi na zemlji je žel hvalo. Drugi cerkveni zbor v Niceji ga je namreč pohvalil z jako laskavimi besedami ter mu radi lepega gladkega in izbranega jezika nadel časten priimek Chrysorrhoas (beri: Hrizoroas, to je zlatorek).

Dragi bralec! Zdi se mi, da ti hoče upasti pogum, ko čitaš, kaj je storil naš svetnik za Boga in sv. vero. Misliš si pač: Kako bi mogel le nekoliko posnemati takega uzornika? Pomiri se in me malce poslušaj! Morda res nimaš prilike, niti zmožnosti, zastaviti pero v obrambo sv. vere in v poveličanje božje; ali eno lahko storiš: lahko namreč živiš po veri, kakor te navaja sv. cerkev po svojih služabnikih; lahko si apostol z zgledom, kar ti je priporočal „Bogoljub“ v svoji 3. številki na strani 18. Tudi tako boš branil sv. vero in poveljeval Boga.

Morda nimaš zgovornosti, niti učenosti, da bi se v bran postavil takim, ki govoré zoper vero in sramoté cerkev; ali priliko imaš in še dolžnost, pri svojih otrocih, pri svojih podložnikih ali pri svojih vrstnikih v bran se postaviti grehu, s katerim se dobri Bog toliko žali. Ko bi vsak dan zabranil le en sam greh, bi jih bilo celo leto 365 manj. Glej tudi tako boš pobijal najhujšega sovražnika božjega in neumrljivih duš: greh.

Praviš, da nimaš daru, da bi opeval v pesmih slavo Marijino; ali lahko jo častiš, če krasiš njene podobe, če se ji izročaš in priporočaš, če ob njenih praznikih prav vredno prejmeš njenega Sina v presvetem R. T., če vstopiš v Marijino družbo in si prizadevaš biti dober otrok take Matere. Glej, tako lahko prideš po Mariji k Jezusu, kjer boš kot Zlatorek srečen na vek.

Jos. Plantarič.

Pred božjim grobom.

Ganljivo izpreobrnjenje se je izvršilo na Veliki četrtek l. 1868 v cerkvi St. Etienne du Mont na Francoskem.

Neki mož, nočni častilec presv. R. Telesa, se je namenil proti imenovani cerkvi, da bi ondi prebil noč v molitvi pred Najsvetejšim, skritem v božjem grobu. Na poti proti cerkvi sreča prijatelja, ki je

že davno opustil vse verske vaje in že več let ni bil v cerkvi, kamoli pri spovedi! Uzrok, da mu je cerkev tako zamrzela, je bilo nespravljlivo sovraštvo, ki ga je imel do nekega človeka, kateri mu je bil krivico storil, in nad katerim se je hotel tudi maščevati.

„Hodi z menoj!“ ga nagovori pobožni častilec. — „Kam pa si namenjen?“ — „V cerkev, da tam molim ponoči pred božjim grobom.“ — „Pusti me s cerkvijo v miru, saj veš, da nikdar več ne grem v nobeno.“ — „Pa zakaj ne?“ — „No, ne govori mi o tem!“ s temi besedami je skušal svojemu prijatelju ubežati. — „Kako“, ga ta zadržuje, „še veliki teden nočeš videti cerkve, ali nimaš nobene trohe krščanstva več na sebi?“ — „Ne grem; ti mi utegneš priti zopet s tisto spovedjo, in jaz ti rečem, da odpustiti ne morem in nočem.“ — „Nobene besede o spovedi; samo meni na ljubo pojdi z menoj, da vidiš, kako se imamo notri, kadar se pa naveličaš, pa lahko greš iz cerkve.“ Prime ga za roko in ga vede s seboj v cerkev.

Molitvena ura se prične. Nespravljlivi je nekaj časa nemiren, ne ve prav, kaj bi počel, obrača se na desno in levo; končno pa se umiri, zamisli, glava mu zaide med roke in čez nekaj časa — potegne robec, da si obriše solze, ki se mu silile v oči. —

Ko je bila ura končana, približa se svojemu prijatelju z besedami: „Ne morem več vzdržati; spovedati se hočem; velika teža mi leži na srcu.“ — Kaj misliš resno?“ vpraša ga prijatelj začudeno, „Kako je to mogoče?“ — „Res mislim in hočem!“ odvrne mu izpreobrnenelec. Ko je opazoval može-častilce, kakó zadovoljno in veselo molijo presv. Zakrament, zamislil se je, kako bi tudi on lahko takó miren in zadovoljen z Bogom spravljen živel, ko bi se sam hotel spraviti z nasprotnikom. Tedaj se je unel v njegovi duši boj, v katerem je nazadnje zmagalo boljše prepričanje podprto po milosti božji.

Drugi dan, na veliki petek, sta poiskala s prijateljem duhovnika, pri katerem je nekda zastarani sedaj pa spreobrnjeni grešnik opravil dobro spoved, potem pa še tisti dan poiskal svojega sovražnika in mu ponudil roko v spravo. Zares, najprimernejši dan za to, dan, na katerem je križani in na križu viseči Bog svojega Očeta pred vsem prosil odpuščanja in milosti tistim, ki so mu storili najhujšo krivico, ki so mu vzeli vse: obleko, čast, zdravje, življenje...

In potem, ko se je bil dva dni pripravljaj, je na veliko nedeljo po dolgih letih zopet prejel sv. obhajilo in s tem — zapečatil svoje izpreobrnjenje.

Od kod moč?

V bolnišnico Sains-Machon v Rems-u, ki jo vodi razumna in izredno nadarjena prednica, je imela priti komisija poslancev. Vodnica z veseljem sprejme to naznanilo, češ, „sreča za nas, bodo gospodje vsaj spoznali našo revo in bedo ter nam bodo pomogli.“ — S prijaznim pozdravom vsprejme gospode. Takoj jamejo hoditi od prosteri do prostora, kjer so stekali raznovrstni bolniki, z ostudnimi, kužnimi boleznimi. V prvi dvorani že kremžijo gospodje obraze ter hité dalje. V drugem oddelku jih napade bledica,

v tretjem tiščé rute na obraz; stud, a obenem pomilovanje in usmiljenje se je bralo na vseh, ko so zapuščali samostan. „Sestra, koliko časa že prenašate to kugo?“ vpraša eden izmed udeležencev sočutno. „Malo ne 40 let že, gospod.“ „In odkod dobivate pogun in moč, da se tu žrtvujete?“ „Od svetega obhajila, ki sem tako srečna, da je prejemam vsaki dan. Gospodje, prepričani bodite, če bi nam vzeli Najsvetejše, od tistega trenutka ga ne dobite človeka, ki bi tu vzdržal.“

Župnikovo maščevanje.

Iz Buenos-Aires so prinesli časopisi to le novico: Strupeni govori poslanca Baroatena v argentinskem državnem zboru, ki so imeli namen, naščuvati nerazsodno ljudstvo zoper cerkev in duhovščino, so imeli to posledico, da je v soboto, dne 23. avgusta, neki Italijan ustrelil dvakrat s samokresom na župnika Orzali-ja od sv. Lucije ter ga tudi zadel; nato nameri hudodelec še nase in sproži. Kaj stori krvaveči župnik? Poklekne k samomorilcu in svojemu smrtnemu sovražniku, ga spové za smrt, potem še-le dovoli, da nesejo njega samega (župnika) krvavečega na dom.

Slabo prijateljstvo.

Slabo prijateljstvo sklepajo med seboj navadno ljudje, ki imajo slabe, hudobne namene. Tako so nekoč sklenili trije možje prijateljstvo, da bi skupaj ropali. Nekega dne so ubili nekega trgovca in ga oropali veliko denarja, ki ga je imel pri sebi. Takoj potem so poslali enega — najmlajšega izmed sebe — v mesto, da bi kupil jedil. Ko je ta odšel v mesto, sta starejša dva rekla: „Ali naj midva s tem fantom deliva denar? Ko se bo vrnil, umoriva ga! Nato si bova denar med seboj razdelila.“ Mlajši ropar si je pa tudi po poti mislil: „Ako bi današnji denar sam imel, bi bil bogat mož in bi mi potem ne bilo treba več ropati. Kupil bom jedila in jih zastrupil, potem meni samemu ostane denar.“ Kupil je res jedila in jih zastrupil. Ko se je vrnil k tovarišema, sta ga ta dva takoj zabolila. Morilca sta na to jedla zastrupljena jedila in sta tudi v grozovitih bolečinah umrla. — Tako se konča hudobno prijateljstvo. Slabi prijatelji sami sebe na duši in na telesu pogubé.

Marija lurška v Rajhenburgu.

Pred poldrugim letom se je tu ustanovila cerkvena družba za stavbo nove farne cerkve „Marija Lurd“.

Z vidnim božjim blagoslovom deluje ta družba. Zglašajo se od blizu in daleč novi udje, ustanovniki in dobrotniki in jo podpirajo s svojimi prispevki. Iz raznih dežel, celo iz daljne Amerike so že večkrat poslale neznane osebe denarne zneske in se vpisale v družbo. Po mnogih krajih nabirajo goreči častilci lurške Marije nove ude in denarne prispevke ter jih z veseljem pošiljajo cerkveni družbi v Rajhenburgu. Mnogi, celo iz tujih krajev se je spominjajo

v svojih oporokah. Ker se je toliko gorečnosti pokazalo za omenjeno družbo, tudi vrlo narašča število udov in ustanovnikov in pa družbena glavica. V kratki dobi poldruga leta je k družbi pristopilo polčetr tisoč Marijinih častilcev, in družbena glavica je narasla že nad 17.000 kron. Ako se bode družba širila v sedanjem razmerju in ž njo naraščala družbena glavica, bo mogoče že l. 1908. začeti s stavbo krasne lurske cerkve v proslavo 50letnice Marijinih prikazni v Lurdu. Zato prosimo v Marijinem imenu, da vsi udje in ustanovniki ostanejo družbi zvesti in da zlasti z dosedanjo požrtvovalnostjo in gorečnostjo delujejo za njo razni nabiratelji in nabirateljice. Kjer še v kaki fari nihče ne nabira udov in dobrotnikov, prosimo, da kdo prevzame to Marijino delo, in se v to svrhu zglaš pri farnem uradu v Rajhenburgu za potrebna navodila in listine. (Naslov se glasi: Farni urad v Rajhenburgu ob Savi.)



Udje plačujejo po 1 K 20 v. na leto, ali enkrat za vselej 12 K, ustanovniki po 10 K, ali za vselej 100 K, dobrotniki, kolikor hočejo. Za vse imenovane se mašuje vsak prvi petek v mesecu, v štirih kvartnih sredah pa se opravljajo za rajne ude in ustanovnike mrtvaška opravila z vigilijami, libero in črno peto mašo. Vsled nameravane ustanove se bodo te sv. maše opravljale za vselej, dokler bo stala bodoča nova cerkev. Dosedaj se je že opravilo 26 sv. maš. Vrh tega se mašuje vsako leto dné 11 februarja, ob dnevu prve Marijine prikazni v Lurdu, in dné 16. aprila, ob smrtnem dnevu Bernardke, za srečno smrt tistih udov, ki s posebno gorečnostjo širijo našo družbo, jo priporočajo drugim in nabirajo nove ude in denarne prispevke.

Tudi se vsako nedeljo v farni cerkvi skupno opravljajo molitve za dobrotnike cerkvene družbe. — Bodi vsemu slovenskemu ljudstvu najpristrčneje priporočeno to Marijino delo!



Misijonski glasnik. ◀

Družba sv. Petra Klaverja.

II.

Zadnjič smo predstavili svojim bralcem Klaverjevo družbo. Opisali smo nakratko njen početek in njen namen. Mlada je še ta družba — ne še popolnoma 10 let stara — pa je v tej kratki dobi že mnogo storila za Afriko. Namen njen je najblajši, kar si jih moremo misliti: pomagati ljudem, ustvarjenim od Boga, odrešenim z Njegovo krvjo, pa živčim v toliki duševni in telesni bedi in revščini, kakršne ni nikjer na svetu.

Toda, morda bi utegnil kdo prašati, zakaj družba ne skrbi tudi za druge, marveč samó za afriške misijone. Na to bi se dalo marsikaj odgovoriti, a vseh razlogov tu ni mogoče naštevati. Samó par glavnih hočemo navesti, in morda bodo že ti zadostovali, da spoznate veliko potrebo in važnost te družbe in da se vam družba prikupi.

Pred vsem je dvojna velika beda, dvojno prekletstvo, ki leži nad nesrečno zemljo afriško in ki nas nagibata k sočutju in usmiljenju; dvojna vez suženjstva in greha, ki jo je treba razrešiti. Ne samó duše teh milovanja vrednih ljudi so vklenjene v temo nevere, ampak tudi telés njihova ječé v silnih sponah, in milo proseče dvigajo svoje v železje vkovane roke proti nam za pomoč; tisočkrat in milijonkrat doni iz Afrike klic na naša ušesa: Usmilite se nas! Rešite nas!

Ta klic je tudi bil, ki je vzdignil velikega apostola Afrike, kardinala Lavižerija, da je jel klicati in dramiti vso Evropo, naj se dvigne kot en mož in odpravi to veliko sramoto devetnajstega stoletja, to živinsko počenjanje z ljudmi. Prepričana od resničnosti njegovih besedi in ogreta od njegove gorečnosti, se je tudi ustanoviteljica družbe, grofica Ledochowska, junaško odločila, popustiti svet in posvetiti vse svoje življenje, zastaviti vse svoje moči za ta najpotrebnejši vseh misijonov, za afriški misijon. Sv. oče je njeno prizadevanje v več pismih pohvalil, jo dvakrat v privatni avdienci milostivo in preprijazno sprejel, se o njenih načrtih z njo razgovarjal ter njeno ustanovo cerkveno potrdil.

Vse to naj tudi nas nagiba, da se zavzamemo za to stvar, da spoznamo njeno potrebo in važnost, da se nam ta družba omili, pa da jo po svoji moči tudi podpiramo.

Sicer smo Slovenci revni in imamo mnogo domačih potreb, za katere moramo v prvi vrsti skrbeti, toda pri vsem tem moramo vendar svoj pogled nekoliko dvigati čez ozko ograjo naše domovine, pogledati malo dalje po svetu, kaj se tam godi, kakšne potrebe ondi imajo. In videli bomo tam doli onstran morja cel velik del sveta zagrnjen v temo nevere, vklenjen v verige in zaklet v najhujšo duševno in telesno revščino. In če se hoče, da bo tega nečloveškega stanja kedaj konec, se mora kdo, ki sam ne sedi v temi in ni vklenjen v verige, zganiti, se mora truditi in delati na to, da se to odpravi. K temu so poklicani omikani krščanski narodi. No, in med temi smo en majhen del tudi mi Slovenci. Tudi nam sveti solnce prave krščanske vere in omike. "

Zato, kakor smo rekli, bomo tudi mi v našem listu, dasi se bomo ozirali tudi na druge misijone po svetu, vendar v prvi vrsti svojo pozornost obračali Afriki in družbi sv. Petra Klaverja, ki ima namen, skrbeti enakomerno za vse afriške misijone in jih preskrbljevati z vsemi raznimi potrebščinami. In kakor ima družba po raznih mestih svoja zastopstva, takó tudi naše uredništvo rado prevzame zastopstvo za naše kraje. To se pravi, če ima kdo kak dar bodisi v denarju ali v blagu (obrabljene pismene znamke ali marke, kako podobo, svetinjo, križ, rožnivenec, ali tudi kako cerkveno nekoliko ponošeno obleko, orodje i. t. d., vse kar se da rabiti,) ga radi mi sprejmemo in poskrbimo, da pride na pravo mesto.

Morda bo kdo, čitajoč tele naše vrstice, zlasti če kakemu liberalcu pridejo pred oči, rekel: Pustite Slovence s tem v miru! Mi smo majhen reven narod in imamo dosti potreb sami s seboj.

Res je, da moramo v prvi vrsti sami zase skrbeti, kajti prava ljubezen se začne pri samem sebi, kdor je sam sebi slab, komu drugemu bo dober? V tem oziru se ne damo domoljubja od nikogar učiti. Toda ali pri vsej revščini ne zapravljamo še časih denarja in ga izmetavamo za nepotrebne in naravnost škodljive stvari, za preobilno pijančevanje itd. itd., ki bi ga brez vse škode lahko obrnili za take namene, o kakršnih ravno govorimo?! Če priporočamo misijone, s tem nikakor nočemo, da bi domače potrebe zanemarili, še manj pa, da bi sami zaradi tega obubožali ali kakorkoli škodo trpeli. Če pomislimo, koliko protestantje dajejo in žrtvujejo za misijone, bi nas katoličane moralo res sram biti, da imamo tako malo smisla in srcá za velike potrebe vesoljne svete cerkve!

Torej pri vsej ljubezni in skrbi za svoj dom, imejmo široko, sočutno srcé za milijone, ki ječe v najhujšem duševnem in telesnem suženjstvu! Blagoslov božji, ki ga bomo s svojimi molitvami in darovi ondi razširjali, — vračal se bo nazaj na našo domovino!

Razgled po katoliškem svetu.

Sv. oče Leon XIII., kakor smo že omenili, obhaja letos poleg 25letnice papeštva, tudi 50letnico kardinalskega in 60letnico škofovskega dostojanstva, — zares izredne milosti, ki jih ni bilo dano morda nikomur drugemu doživeti. Izmed kardinalov, ki so volili Leona XIII., je živ le še eden: Alojzij

Oreglia di Santo Stefano, dekan (načelnik) kardinalskega kolegija, ki je bil imenovan za kardinala še od papeža Pija IX. Vsi drugi kardinali so bili imenovani že od Leona XIII., izmed katerih jih je pa za časa Leonove vladé tudi mnogo pomrlo. — Kot škof je sv. oče tudi najstarejši škof na svetu. Nobenega ni, ki bi že celih 60 let nosil pastirsko palico. Le dva škofa sta, ki sta obhajala 50letnico škofovanja, in sicer: Murphy von Hobart, škof v Oceaniji, 57. leto, in pa slavni hrvatski škof Jožef Jurij Strossmayer, ki že tudi celih 53 let vlada svojo djakovsko škofijo.

Na Francoskem je na dnevnem redu preganjanje in izganjanje redov. Dve leti že traja boj zoper redove (samostane), katere bodo polagoma skoro vse iz dežele pognali. Ta boj vodi sam ministerski predsednik Combes, na čelu socialistom, radikalcem in drugim brezbožnim strankam. Francoska se baha kot dežela „prostosti, enakosti in bratstva“. Človek bi tedaj sodil, da bodo res vsakemu pustili prostost, živeti kjer hoče: za samostanskim zidovjem ali zunaj njega. Toda ne! Kar je prosto vsem, to ni prosto redovnikom — v deželi „prčnosti, enakosti in bratstva“. Prav dobro je v tem oziru odgovoril predstojnik kapucinskega samostana v Tuluzu v pismu na ministerskega predsednika Combesa:

„Kot sivega starca, ki stoji z jedno nogo že v grobu, me hočejo s surovo silo vreči iz mojega samostana, ki sem ga ustanovil pred 50. leti in od katerega sem vedno točno plačeval davke. S silo me hočejo iztrgati iz celice, kjer sem želel mirno umreti. Ste li, gospod ministerski predsednik, pozabili, da ste minister za notranje zadeve in bogočastje v republiki, katere geslo je: „svoboda, enakost, bratstvo“, sveto in evangelijsko geslo, ki je je prinesel na zemljo gospod Jezus Kristus?! V imenu te svete in evangelijske svobode naj bi molil, kjer in kakor hočem, naj bi se oblačil, da bi bil enak revežu ter kot prijatelj in brat mu služil do smrti. Že 50 let se borim s križem v roki po tem geslu. In sedaj naj bo nasilno in krivično izgnanje plačilo za to? Rojena sva, gospod ministerski predsednik, v istem kraju, pod istim nebom. Vaš stric, častitljiv mašnik, ki Vam je nadomestoval očeta, mi je bil prijatelj. 30 let sem oznanjeval v njegovi župniji sveti evangelij. Tudi Vašega brata sem očetovsko sprejel, ko je želel vstopiti v naš red in nositi njegova oblačila. Ali smem v takih okoliščinah dvomiti nad Vašo velikodušnostjo? Ako mi pa vkljub temu nočete priznati z bolestjo prognanstva, tedaj Vas prosim, ne žalostite me vsaj s tem, da me brezobzirno vržete izpod strehe na cesto. Odprite mi vsaj eno izmed — ječ republike „svobode, enakosti, bratstva“ (!) da bom tu živel z ubogimi kaznjenci in z njimi umrl kot brat.“ — Ostreje ni mogoče ožigosati in osmešiti „svobode, enakosti in bratstva“, ki vlada v liberalni Franciji.

Cerkveni razgled po domovini.

Sv. Štefan na Gratkornu (na nemškem Štajarskem). — Dragi bralci, rada bi vam razodela, s kolikim veseljem smo mé, slovenska dekleta, ki delamo v tukajšnji papirnici, opravljale devet mesečno

pobožnost k presvetemu Srcu Jezusovemu. Bili so dolgi ti meseci, a ljubi Bog nam je dal tudi na Nemškem priložnost opraviti pobožnost. Poslal nam je slovenskega dušnega pastirja, kateri nas je vodil in podučeval ter vsak prvi petek v mesecu daroval sv. mašo ob petih zjutraj, dasi poprej v naši župniji to ni bilo v navadi. Zato pa tudi priporočujemo našega dušnega voditelja presvetemu Srcu Jezusovemu in Marijinemu, da bi mu dal stanovitnost v gorečnosti za blagor neumrjočih duš in utrdil njegovo slabotno telesno zdravje. — Tako okrepcane po sveti maši in sv. obhajilu smo šle veselega srca na svoje delo v tovarno. — Daj Bog, da bi se tudi drugod širila ta pobožnost, posebno pa med tovarniškimi delavci!

Z Vojskega. Naša župnija je v zadnjem kotu škofije, zato smo pa tudi v verskih vajah in pobožnostih bolj zadnji. Zadnji čas smo se nekoliko poboljšali, tretje leto sedaj molimo skupno prvo in tretjo nedeljo v mesecu sv. Rešnje Telo. Če je pa prehud mraz in prevelika zima, kar je pri nas večkrat, da se ne moremo zbrati popoldne, takrat pa vsako nedeljo in vsak praznik takoj po sv. maši pred sv. Rešnjim Telesom odmolimo male dnevnice v čast presv. Jezusovemu Srcu. Lansko leto smo imeli tudi sv. misijon in ob sklepu misijona je bilo tudi v Marijino družbo sprejetih 27 deklet. Do sedaj smo mislili, da so pri nas take pobožnosti nemogoče — sedaj smo pa izprevideli, da je versko in cerkveno gibanje, ki se drugod razširja tako močno, možno tudi pri nas, na koncu sveta. Če pa pri nas, na najvišji župniji, v verskem in cerkvenem življenju lahko nekoliko napredujemo, spoznajo lahko tudi drugi, da je drugod tako gibanje še veliko lažje. Z Jezusom in za Jezusa pač premoremo vse!

Iz Polzele na Štajarskem. Še ni preteklo eno leto, odkar smo Polzelska dekleta slovesno obljubile vpričo čast. te duhovščine in vpričo Jezusa v najsvetejšem Zakramentu, da hočemo zmiraj ostati zveste hčerke Marijine. Pa kako bi tudi ne, ko nas naš prečastiti gospod župnik vedno tako ljubeznivo svarijo pred hudobnim svetom, in nam vedno priporočajo, kako moramo biti goreči častilci presvetega Rešnjega Telesa in častilci preblažene Device Marije. Spremljale smo že tudi tri Marijine hčerke k zadnjemu počitku; upamo, da bodo prosile preblaženo Devico Marijo za nas. Spremljale smo pa tudi dve hčerki Marijine družbe pred oltar, ki jima je Bog odločil prejeti zakrament sv. zakona. Me krščanska dekleta pa hočemo biti ponosne na to, da smo vredne biti hčerke Marijine. Saj nam še vedno donijo besede, ki smo jih pele pri grobu naših pokojnih tovarišic:

Kdor otrok je zvest Marije,
Smrti naj se ne boji;
Luč nebeška nam zasije,
Ko ugasnejo oči.

Polzelska dekleta.

Iz Loke pri Zidanem mostu. Ker vse tekmuje v dostojni proslavi papeževe petindvajsetletnice, tudi mi nismo smeli izostati. Društvenega gibanja, kakoršno opazamo vsepovsod med mladino, žalibog še med nami ni doslej. Proslavili smo pa vseeno redki jubilej in sicer, kakor upamo, na način, ki je sv. očetu še prav posebno ljub in drag: obhajali

smo namreč od 1. do 8. marca ponovitev sv. misijona pod vodstvom čč. gg. lazaristov iz Maribora, opravili spoved in velikonočno obhajilo darovali za sv. očeta.

Skoro do konca, ko je vsled deževja morala izostati teoforična procesija, nam je bilo tudi vreme ugodno, zato udeležba velikanska; zlasti na dan slavlja 3. marca (kateri dan je šolski svet dal otrokom prosto) in pa prvi petek in naslednjo nedeljo radi pobožnosti Srca Jezusovega.

Naj bi se obilni blagoslov, ki so nam ga misijonarji pri odhodu prosili z nebes, obilno rosil na vse krščanske hiše in uresničeval namen papeštva na zemlji, ki je: Čast Bogu in mir ljudem, ki so dobre volje!

Iz Škocijana pri Dobrovi. Pri nas smo imeli sv. misijon, ki je trajal 10 dni. Imeli so ga čč. gg. jezuitje P. Vrhovec, P. Kunstelj in P. Žužek. Tako lepih slovesnostij Škocijanci že zdavnaj nismo doživeli. Z vidnim navdušenjem je prihajalo v cerkev staro in mlado. Pridige so bile lepe in v srce segajoče. Sv. obhajil se je prejelo okrog 2800. Fara je sedaj duševno prerrojena; dal Bog, da bi vzkalilo in rodilo dobro seme, ki so ga z res požrtvovalnim navdušenjem sejali vneti misijonarji. Videli smo pristopati k sv. obhajilu tudi take, o katerih smo poprej dvomili, da bi šli; žal nam je pa, da je pri nekaterih (hvala Bogu, malo jih je; lahko bi jih naštel na prste ene roke) padlo seme božje besede na kamenita tla! Splošno pa je ljudstvo vse veselo in hvaležno za dobroto sv. misijona. To je bil res za našo laro čas žetve, čas milosti!

Z Iga. Tako lepega pogreba že dolgo ni videla izžanska župnija: Pokopali smo 15. sušca v nedeljo popoldne Marijinega sina Jožefa Kramar-ja iz Matene. Pogreba se je udeležila mladeniška in dekliška Marijina družba z zastavo v ogromnem številu. Ob grobu so mu zapele društvenice dve krasni žalostinki. Bil je nad vse blag mladenič, navdušen za vse lepo in dobro. Počivaj v miru!

* * *

Sv. birma in kanonična vizitacija v letu 1903.

1. V d e k a n i j i Ž u ž e m b e r k: V nedeljo 3. maja na Krki; v ponedeljek 4. maja v Ambrusu; v torek 5. maja v Zagradcu; v sredo 6. maja na Selih; v četrtek 7. maja v Dobrničah in v petek 8. maja obisk ondotnih podružnic; v soboto 9. maja v Ajdovcu; v nedeljo 10. maja v Žužemberku in v ponedeljek 11. maja obisk ondotnih podružnic; v torek 12. maja v Šmihelu; v sredo 13. maja na Topli rebri; v četrtek 14. maja v Hinjah in v petek 15. maja obisk ondotnih podružnic. — 2. V d e k a n i j i Š m a r i j e: V nedeljo 17. maja v Javorju pod Ljubljano. — 3. V d e k a n i j i L j u b l j a n a: V nedeljo 24. maja na Igu in v ponedeljek 25. maja obisk izžanskih podružnic; v torek 2. junija na Golem; v nedeljo 12. junija na Dobrovi. — 4. V d e k a n i j i N o v o m e s t o: V soboto 13. junija obisk šole in podružnic v Mirni Peči, v nedeljo 14. junija sv. birma v Mirni Peči, v ponedeljek 15. junija v Prečini; v torek 16. junija v Vavti vasi; v sredo 17. junija v Soteski; v četrtek 18. junija v Poljanici; v petek 19. junija v Čermošnjicah; v ne-

deljo 28. junija v Novem mestu, v ponedeljek 29. junija v Šempetru; v torek 30. junija v Šmarjeti in sredo 1. julija obisk ondotnih podružnic; v četrtek 2. julija v Beli cerkvi; v petek 3. julija v Šmihelu; v soboto 4. julija obisk topliških podružnic, v nedeljo 5. julija sv. birma v Toplicah; v ponedeljek 6. julija Podgradom; v torek 7. julija v Stopičah; v sredo 8. julija v Brusnicah. — 5. V Kočevju: V nedeljo 7. junija posvečevanje mestne župne cerkve v Kočevju, v ponedeljek 8. junija, sv. birma in vizitacija.

Spremembe med duhovščino v ljublj. škofiji: Mestna župnija Krško ob Savi je podeljena č. g. Ivanu Renier, dosedaj župnemu upravitelju ravnotam; župnija Ratéče pri Škofji Loki č. g. Jakobu Kalan, župniku v Borovcu na Kočevskem. — Umrli je č. g. Jernej Kosec, župnik v Škocijanu pri Turjaku. N. v m. p.!

Duhovne vaje za moške v cerkvi Jezusovega Srca v Ljubljani so se prav z lepim vspehom izvršile. Dokaj veliko število moških se je udeleževalo jutranjih govorov in še večje večernih. Spovedovali so gg. misijonarji do desete, do polenajste ure zvečer. Zadnji večer, na cvetno nedeljo, so imeli sklepni govor o stanovitnosti presvetli gospod knezoškof. Nameravana procesija je, žal, zaradi slabega vremena morala izostati. Navdušeno pa je pevala cela cerkev zahvalno pesem za velike milosti, prejete tekom duhovnih vaj.

Sporod velikonočnih procesij v Ljubljani. Na veliko soboto ob treh popoldne pri nunah, ob pol 5. uri v stolni cerkvi, ob 5. uri v Trnovem in pri svetem Petru, ob 6. uri zvečer pri sv. Jakobu in oo. frančiškanih. — V cerkvi Jezusovega Srca se vrši procesija v nedeljo zjutraj ob 4. uri.

Sporod procesije na Veliko soboto v stolnici. Pričetek matutina ob 4. uri, pričetek procesije ob pol 5. uri popoldne. 1. Bandero vstajenja; za njim moški. 2. Bandero „Naše ljube Gospe“; za njim ženstvo s prižganimi svečami. 3. Vojaška godba. 4. Gg. uradniki (razun vladnih). 5. Duhovščina in škof z Najsvetejšim. 6. Uradniki c. kr. deželne vlade.

Sporod potresne procesije v Ljubljani na Veliko nedeljo popoldne. I. Trnovska župnija, II. Šentpeterska, III. Frančiškanska, IV. Šentjakobska, V. Stolna: 1. Bandero vstajenja; za njim moški. 2. Frančiškani, duhovniki in škof z Najsvetejšim. 3. Ženstvo. — Procesija bo šla po glavnem trgu, čez železni most, Turjaški trg, Gosposke ulice, pred nunsko cerkev, kjer bodo pete litanije, molitve za odvrnenje potresa in blagoslov, potem mimo „Zvezde“ in frančiškanov nazaj v stolnico.

Papežev blagoslov. Velikonočno nedeljo bodo v stolnici prem. g. knezoškof ljubljanski, Anton Bonaventura, po pontifikalni sv. maši podelili papežev blagoslov, pri katerem sprejmó popolni odpustek vsi, ki so bili ta dan pri sv. obhajilu in molijo v namen sv. očeta.

To in ono.

„Čast bodi Očetu“ ali „Čast bodi Bogu Očetu“? Mnoge dobre pa preproste kristjane prime neka sveta nevolja, ko slišijo v največjem času večkrat moliti „Čast bodi Očetu . . .“ Kje je pa Bog ostal? vprašujejo nevoljno; oče in sin je marsikdo; to je nova, kriva vera! — Da potolažimo te dobre, goreče vernike in jim preženemo strah pred krivo vero, zdi se nam dobro, če jim to stvar pojasnimo, kako se mora moliti. Kdo ima prav? — Prav, popolnoma prav je oboje, toda „po novem“ je še bolj pravilno. Gospod Jezus sam, ki nas je učil spoznavati presveto Trojico, je govoril: Krščujte jih v imenu Očeta, Sina in sv. Duha! Ako namreč imenujemo Očeta, Sina in svetega Duha, se samo ob sebi razume, da pri tem mislimo na Boga in ne na kakega drugega očeta ali sina. V latinskem jeziku se že od nekdaj moli: „Gloria Patri“, „Čast bodi Očetu“, in zato, da bi bila edinost, so škofje odredili, da se tudi v drugih jezikih tako izgovarja. Vsak lahko torej moli, kakor mu drago; starejši se bodo držali tega, česar so vajeni; mlajši se bodo pa že polagoma po novem naučili. Kakorkoli pa molimo, dajemo čast presveti Trojici, samo če pri tem — kaj mislimo.

Zahvala za uslišano molitev.

Zahvaljujejo se: A. E. svetemu Antonu za pomoč v veliki zadregi in pomanjkanju; Neki dijak Materi božji in svetemu Jožefu za uslišano molitev; isti se priporoča bralcem „Bogoljuba“ še nadalje v molitev; Neko dekle iz Marijine družbe v Goričah Jezusu, Mariji, sv. Jožefu za veliko polajšanje v hudi boleznij prijateljice; J. M., Marijina hči, Mariji, sv. Blažu, sv. Jožefu, sv. Antonu, tisočera zahvala za ozdravljenje vratne bolezni; M. C. v K., da so njena mati v nalezljivi bolezni ostali živi in zdravi; R. S. v Dolu sv. Jožefu za odvrnenje nevarnega prehlajenja; Neka oseba se zahvaljuje Jez. in Marijinemu Srcu, sv. Antonu in sv. Boštjanu za ozdravljenje bolne hčere in neke druge znane bolne osebe; ker je — pravi — odkladala to obljubljeno zahvalo, je sama zbolela in postajala vedno slabša, in ko se spomni, da se ima zahvaliti, se ji je takoj zboljšalo.

Darovi.

Za afriške misijone: Marija Potočnik 21 K; za sv. Detinstvo: Neimenovan iz Rečice v Savinjski dolini na Štajarskem 100 K; č. gosp. Ivan Baloh, kaplan v Kranjski gori 8.60 K; Primskovska šola pri Kranju 8.40 K; Doroteja Bidovec v Zalogu, fara Goriče 2 K; za tretji red: č. g. Baloh 1 K.